

Meningitis

Neurologie

Regionaal ziekenhuis
Heilig Hart Leuven

IN DEZE BROCHURE

1 WAT IS MENINGITIS?	4
2 HOE HERKEN JE MENINGITIS?	4
3 WIE KAN MENINGITIS KRIJGEN?	5
4 DIAGNOSE EN BEHANDELING	6
5 WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN MENINGITIS?	7
6 BESMETTELIJKHEID: WAT BETEKENT DIT VOOR JE OMGEVING?	8
7 TWEE VORMEN: BACTERIËLE EN VIRALE MENINGITIS	9
8 MAG JE BEZOEK KRIJGEN?	10

1 WAT IS MENINGITIS?

Bij meningitis zijn de hersenvliezen (= meninges) en het hersenvocht ontstoken (-itis). Het hersenvocht bevindt zich tussen de hersenen en de hersenvliezen.

Er bestaan twee vormen van meningitis:

- Virale meningitis, die doorgaans een gunstiger verloop kent.
- Bacteriële meningitis, waarbij de symptomen ernstiger zijn en de kans op restverschijnselen groter is.

Meer info over deze vormen, vind je verder in deze brochure.

2 HOE HERKEN JE MENINGITIS?

Hoewel beide vormen grotendeels dezelfde symptomen vertonen, zijn de klachten bij bacteriële meningitis meestal ernstiger.

De meest typische symptomen zijn:

- hevige hoofdpijn
- nekstijfheid
- koorts
- verminderd bewustzijn

Daarnaast kunnen er petechiën ontstaan: kleine, niet-wegdrukbare rode puntbloedingen op de huid. Ook misselijkheid, braken en lichtschuwheid (moeite met licht verdragen) komen vaak voor.

Ongerust? Kijk even na of de vlekjes op het lichaam verdwijnen als je erop drukt. Als ze niet verdwijnen, is dit een alarmsignaal voor meningitis.

3 WIE KAN MENINGITIS KRIJGEN?

Vroeger kwam meningitis voor in alle leeftijdsgroepen. Dankzij vaccinatie is het aantal gevallen bij kinderen sterk afgenomen. Tegenwoordig komt meningitis vooral voor bij volwassenen.

Toch is het belangrijk om ook bij kinderen alert te blijven en bij symptomen van meningitis tijdig medische hulp in te schakelen.

4

DIAGNOSE EN BEHANDELING

Bij een vermoeden van meningitis zal de arts eerst een algemeen klinisch onderzoek uitvoeren. Hierbij worden de vitale parameters en het bewustzijnsniveau gecontroleerd.

Zo snel mogelijk volgt een lumbaalpunctie. Hierbij wordt via een ruggenprik hersenvocht (liquor) afgenomen en onderzocht in het laboratorium.

Omdat meningitis snel behandeld moet worden, start de behandeling meestal al vóór de definitieve resultaten bekend zijn. De patiënt krijgt:

- een breedspectrumantibioticum
- nadien, indien de veroorzakende bacterie bekend is, een specifiek antibioticum
- daarnaast ook corticosteroïden (= ontstekingsremmers)

Onderzoek toont aan dat corticosteroïden de kans op complicaties en sterfte aanzienlijk verminderen.

5 WAT ZIJN DE GEVOLGEN VAN MENINGITIS?

Virale meningitis verloopt meestal gunstig en zonder blijvende gevolgen. Ongeveer 5% van de patiënten ontwikkelt complicaties. De meeste mensen herstellen binnen 1 tot 3 weken.

Bij bacteriële meningitis krijgt ongeveer 50 à 60% van de patiënten te maken met restverschijnselen. Deze zijn vaak neurologisch van aard, zoals:

- herseninfarcten
- hydrocefalie (= waterhoofd)
- afasie (= spraakstoornissen)
- verlammingen
- epilepsie
- gehoorverlies

Daarnaast kunnen concentratiestoornissen, gedragsveranderingen en cognitieve problemen optreden.

6

BESMETTELIJKHEID: WAT BETEKENT DIT VOOR JE OMGEVING?

Meningitis kan worden overgedragen via druppeltjes uit de neus- en keelholte, bijvoorbeeld door hoesten, niezen, spreken of direct contact. Nauwe en langdurige contacten hebben een verhoogd risico.

Voor bepaalde vormen van meningitis wordt preventief antibiotica voorgeschreven aan mensen uit de directe omgeving. Deze behandeling vermindert het risico op besmetting, maar sluit het niet volledig uit.

Raadpleeg daarom steeds tijdig een arts bij symptomen zoals:

- koorts
- huiduitslag
- hoofdpijn
- braken
- lichtschuwheid
- nekstijfheid

Symptomen kunnen optreden vanaf 7 dagen tot maximaal 30 dagen na blootstelling.

7 TWEE VORMEN: BACTERIËLE EN VIRALE MENINGITIS

Bacteriële meningitis is zeldzaam, maar zeer ernstig. Een snelle behandeling met antibiotica is levensnoodzakelijk. Hoewel veel bacteriën meningitis kunnen veroorzaken, zijn vier kiemen het meest voorkomend:

- meningokok
- pneumokok
- Haemophilus influenzae type B
- Listeria monocytogenes

Meer informatie hierover kan je verkrijgen bij de neuroloog.

Virale meningitis komt het meest voor, is minder ernstig en kan niet behandeld worden met antibiotica. De meest voorkomende verwekker is het herpesvirus (dat ook koortsblaasjes veroorzaakt).

Enkel laboratoriumonderzoek kan exact bepalen welk micro-organisme de oorzaak is.

8

MAG JE BEZOEK KRIJGEN?

Bij meningitis veroorzaakt door meningokokken of Haemophilus influenzae type B worden patiënten gedurende 24 uur geïsoleerd na de start van de juiste antibioticatherapie.

Tijdens deze periode:

- draag je bij contact steeds een mond-neusmasker
- ontsmet je grondig de handen
- komen kinderen jonger dan 12 jaar best niet op bezoek

Ook na de besmettelijke periode blijft goede handhygiëne belangrijk. Was regelmatig de handen met water en zeep, vermijd contact van de handen met mond en ogen en bedek mond en neus bij hoesten of niezen.

Vermoeidheid komt vaak voor tijdens en na het herstel. Respecteer daarom de bezoeken en zorg dat de patiënt voldoende rust krijgt.

Deze publicatie is een uitgave van de dienst(en) Geneeskunde 3, Neurologie, in samenwerking met de dienst Communicatie van het Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart Leuven.

- Versienummer: HHL-00219-NL
- Datum van laatste aanpassing: 12-01-2026
- Auteur: Cindy Bronkaars
- Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de eigenaar, aan te vragen via communicatie@hhleuven.be.

Aarzel niet er ons op te wijzen indien er belangrijke tekortkomingen zijn in deze informatiebrochure of indien er onduidelijke paragrafen zijn.

Heb je na het lezen van deze folder nog vragen,
stel ze dan gerust aan je behandelend arts of een
verpleegkundige.

Regionaal Ziekenhuis Heilig Hart Leuven
Naamsestraat 105 - 3000 Leuven
www.hhleuven.be